

Abelles: un vell i conegut brunzit

Un apicultor de Santa Coloma de Farners ha denunciat dos cops en poc més d'una setmana que milions d'abelles se li han mort per una intoxicació.

El Punt-Avui, 13 de juny de 2013.

Vivim invasions silencioses, pugnes invisibles, conflictes subtils. No són explosius i, tanmateix, els seus efectes poden ser calamitosos. La difusió de l'espècie humana per tota la Terra, la tipologia de les nostres activitats, la rapidesa i facilitat dels desplaçaments permeten el contacte no desitjat amb hostes microscòpics o l'aparició al nostre territori de visitants inesperats i d'organismes patògens que provenen d'altres climes. Són visitants, grans o microscòpics, que troben un nou camp d'acció, mancat de defenses, per expandir-s'hi i evolucionar.

Les epidèmies han marcat la història de les nacions, com testimonien els monuments a víctimes del còlera, de la febre groga, del tifus o de la pesta que trobem en certs cementiris, fins i tot enmig de ciutats com Viena. Fins als estudis epidemiològics del segle XIX no es van saber identificar els transmissors de les epidèmies que assolaven la humanitat. Els portadors de patògens són, principalment, insectes i aràcnids, paràsits de l'espècie humana des del nostre origen. No són perills d'altres èpoques. Hi ha hagut casos aïllats de pesta bubònica o pneumònica en ple segle XXI. La grip del 1918 va causar la mort d'uns quants milions de persones; l'asiàtica de 1957-1958 i la de Hong Kong de 1968-1969 van sumar més de dos milions de víctimes mortals.

Les abelles a Girona

Les abelles van compartir protagonisme amb les flors, almenys en un dels àmbits, el passat mes d'abril a Girona. De moment, les protegim. El problema s'investigarà, i potser contribuirem a la popularitat renovada de l'insecte.

Les malalties epidèmiques desvetllen els nostres temors ancestrals. No són, però, les úniques plagues que ens amenacen. Les agrícoles, des que l'agricultura intensiva va salvar els continents de les fams periòdiques, també preocupen. L'arribada incontrolada d'una herba als EUA, una herba que s'ha escampat per les pastures nord-americanes, provoca pèrdues milionàries anuals a la ramaderia. L'agricultura intensiva iniciada el segle XV va acabar pràcticament amb els períodes recurrents de fam que patien els continents. Per assegurar la producció, s'introdueixen fertilitzants artificials, plaguicides potencialment protectors i, ara, transgènics resistents. Però l'ús indiscriminat o simplement imprudent de certes substàncies pot provocar víctimes innocents. És el cas de les abelles, que no transmeten patògens. El seu paper va molt més enllà de la producció de mel o de servir d'exemple moral i educatiu. Són insectes essencials en la pol·linització natural. L'impacte econòmic de les abelles s'ha calculat en desenes de milers de milions d'euros. Potser no les necessiten les varietats no tradicionals, transgèniques o no, de les plantes de l'agricultura industrial. En tot cas, però, les abelles són imprescindibles per a la reproducció vegetal natural.

Tres plaguicides derivats de nicotina que s'utilitzen per tractar llavors de colza, de blat de moro i de cereals abans de sembra, per a cultius a camp obert, han estat prohibits temporalment a la UE pels efectes que suposadament tenen sobre les abelles. La decreixença d'aquests insectes s'avalua en un 25 % en alguns països. Els motius de les mortaldats poden ser diversos. En tot cas, es requereix una intervenció, i la ciència s'ha donat un període per estudiar el fenomen, trobar-ne les causes i avaluar-ne la toxicitat.